

ha reménykedhetnénk abban, hogy legalább egy-két ifjú diplomázóban majdani bibliográfust üdvözölhetnénk.

Kertész Gyula bibliográfiájának főérdeme a megrajzolt helyzetkép. Nem vitathatjuk azonban, hogy használható segédkönyv is ott, ahol jelentős folyóíratot őriznek, ahol készséges tájékoztató könyvtárosok működnek és ébredeznek az igények a periodikumokban rejlő ismeretanyag felkutatására.

MARÓT Miklós

The British Library. Fourth Annual Report 1976–77. The British Library Board, London, 1977, 48 p.

A világ egyik legnagyobb könyvtárának éves beszámolója az újonnan alakult könyvtár-óriásnak, a British Librarynek negyedik esztendei munkájáról ad rövid, tömör – mégis áttekinthető – összefoglalást. Az első év, amelyben az öt különálló intézményből összevont új nagy nemzeti könyvtár már a közös szervezetben működött, az 1973/74-es esztendő volt.* De a British Library csupán most, a negyedik évben jutott el odáig, hogy beszámolója bevezetőjében elmondhassa: a közvéleményben végre az öt különböző intézmény helyett – még mindig csak n a g y j á b ó l – kezd egyetlen egységes könyvtár képe kialakulni. Ez a megállapítás nemcsak az olvasói táborra áll, hanem a könyvtár személyzetére is, akik előtt most bontakozott ki a maga valójában az új szervezet működésének célja és tartalma.

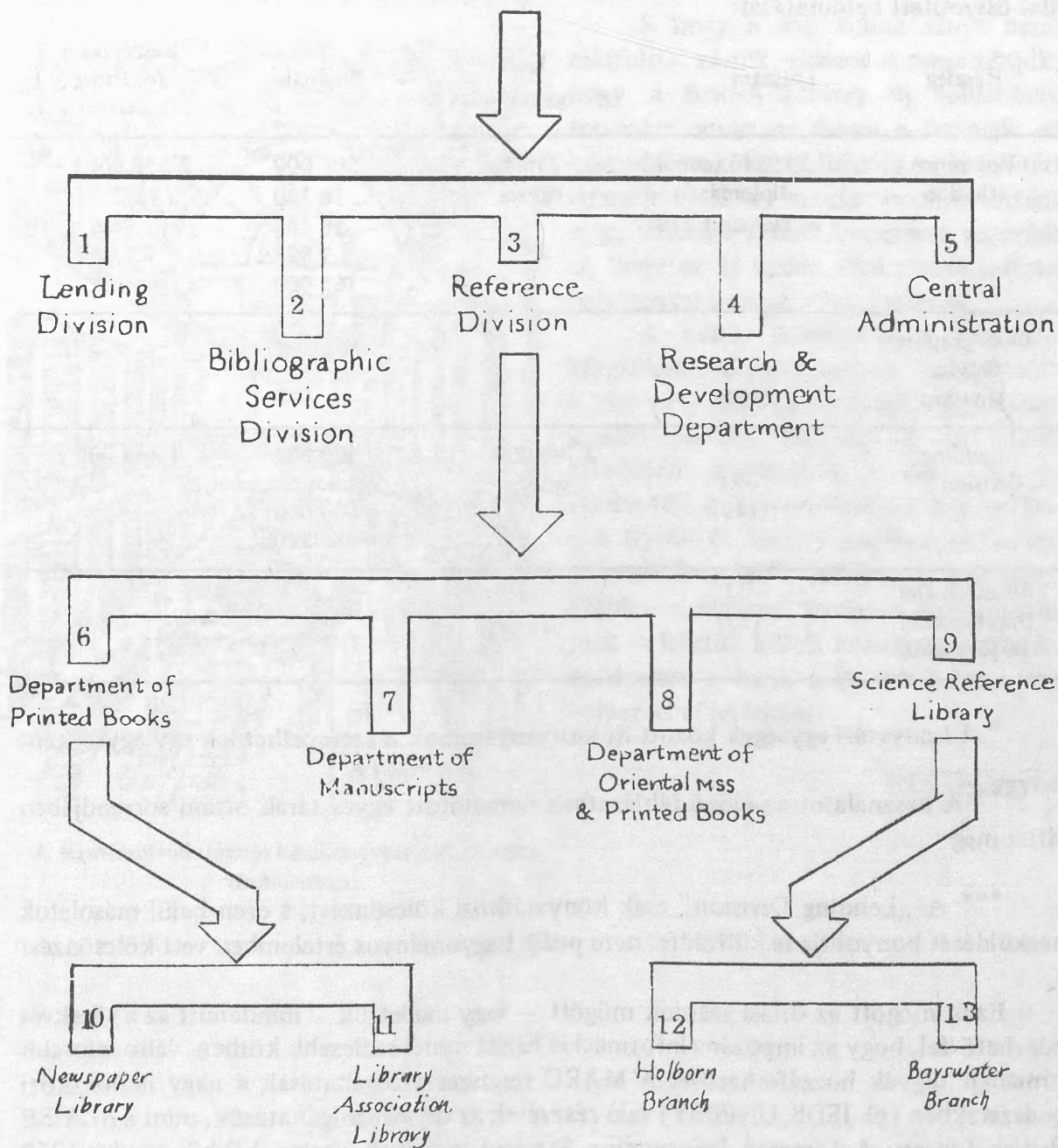
A beszámoló nem csupán a könyvtárosoknak kívánja bemutatni a British Library munkáját, hanem olvasóközönségének, s elsősorban a könyvtár legkülönbözőbb szakmák képviselőiből álló tanácsadó testületeinek is. Éppen ezért a számokkal igen takarékosan bánt: célkitűzéseinek és tevékenységének lényegét hangsúlyozza itt a könyvtár vezetősége és nem a munka részleteit.

A hatalmas intézmény vezetését elnökség látja el, amelynek az egyes részlegek igazgatóin és a főigazgatón kívül olyan tagjai is vannak, akiknek az igazgatás csak rész-foglalkozásuk.

A British Library szervezeti tagoltságát, felépítését a beszámoló az alábbi vázlattal szemlélteti:

* A British Library második évről szóló jelentést a Könyvtári Figyelő 1976/4–5. számában ismertettük (439. p.).

The British Library

1. Kölcsönzési központ	7. Kézirattár
2. Bibliográfiai szolgálat	8. Keleti kéziratok és könyvek tára
3. Prézens gyűjtemény	9. Természettudományi gyűjtemény
4. Kutatás és fejlesztés	10. Hírlaptár
5. Központi adminisztráció (igazgatás)	11. A Könyvtáros Egyesület Könyvtára
6. Nyomtatványtár	12. Holborni részleg
	13. Bayswateri részleg

Hogy az intézmény nagyságrendjét érzékeltessük, megkíséreljük néhány jellemző adat összesített bemutatását:

Részleg	Létszám	Éves gyarapodás	Használat	Beszerzésre fordított összeg :
Reference Division	1118 fő (ebből diplomás és szakképzett 229)	2 millió egység*	506 000** 18 700 16 885 7 825 165 000	2 538 000 £ –
Bibliographic Service Division	172 (105)	--	--	--
Lending Division***	692 (110)	2 700 000 egység	320 000 kölcsonzés 400 000 másolatkérés	1 468 000 £ –
Research and Development Department	32 (29)	--	--	--

* A könyvtári egységek között itt szórványszámok is szerepelhetnek egy egységként

** A használatot az előző táblázatban bemutatott egyes tárak ottani sorrendjében adtuk meg

*** A „Lending Division” csak könyvtárközi kölcsönzést, s ezen belül másolatok megküldését bonyolítja le külföldre, nem pedig hagyományos értelemben vett kölcsönzést

Ezek mögött az óriási számok mögött – vagy mellettük – mindenütt az a törekvés fedezhető fel, hogy az impozáns információs bázist minél szélesebb körben, változatosabb formában tegyék hozzáférhetővé. A MARC rendszer szolgáltatásai, a nagy nemzetközi rendszerekben (pl. ISDS, UNISIST) való részvétel, az olyan szolgáltatások, mint a BLAISE (British Library Automated Information Service), a British National Bibliography 1950 óta megjelent monografikus címlírásainak gépre vitele és mágnesszalagon való forgalmazása stb. mind ezt az információs célkitűzést szolgálják. Az angol nyelvterület nagykönyvtárainak (USA, Kanada, Ausztrália és a British Library) egyre szorosabb együttműködése, címlírásai és szakozási gyakorlatuk egységesítésének előkészítése a minél racionálisabb munkamegosztást segítik elő. Nem hiányzik a munka színvonalának emelésére való törekvés sem: 1977-ben pl. az angol nemzeti bibliográfia címlírásainak minőségéről, a szükséges javításokról készült elemző tanulmány kiváló szakértő közreműködésével. Mindezeket az elvi, információs tevékenységet tükröző, s a fenti rövid felsorolásnál természetesen

lényegesen bővebb beszámolókat imponálóan egészíti ki az a jegyzék, amely a könyvtár tárgyévi publikációs tevékenységét mutatja be.

A természettudományi kézikönyvtár olvasó terme
Holbornban

S hogy a sok száraz ténnyt némi színfolttal zárjuk, először is megemlítjük, hogy a British Library új épületének tervezése során ez évben a tervezők és könyvtárosok konzultációja, a könyvtári igények részletes meghatározása történt meg, továbbá annak felmérését végezték el, hogy az új épület elkészültéig milyen helyigényei lesznek a könyvtárnak.

A másik érdekesség: a könyvtár kiemelkedő új szerzeményei. Ezek között is első hely illeti az évszázad angol-vonatközös irodalmi felfedezését: egy bank safe-jében megtalálták az ún. Scrope Davies-féle dokumentumokat. Scrope Davies Byron és Shelley köréhez tartozott, s a széfben talált ládában e két nagy költőre vonatkozó irodalmi dokumentumok – köztük költői kéziratok – voltak, amelyeket a bank a British Libraryben helyezett el letétként.

WIX Györgyné